

Z OBRAD PREZYDIUM KK

POSIEDZENIE Z DN. 5.12.2000 R.

Decyzja Prezydium KK nr 190/2000

ws. rejestracji MKK Pracowników NBP

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, działając na podstawie uchwały Komisji Krajowej nr 502/95, rejestruje Międzyzakładową Komisję Koordynacyjną NSZZ „Solidarność” Pracowników Narodowego Banku Polskiego.

MKK jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze MKK pod nr „49”.

Decyzja Prezydium KK nr 191//2000

ws. desygnowania przedstawiciela Związku do Rady Statystyki

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” postanawia desygnować prof. dr. hab. Jana Paradysza jako przedstawiciela NSZZ „Solidarność” do Rady Statystyki.

Decyzja Prezydium KK nr 192/2000

ws. reprezentowania NSZZ „Solidarność” w sądzie

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” upoważnia Wojciecha Zimowskiego do reprezentowania NSZZ „Solidarność” w sprawie II k 710/00 Sądu Rejonowego w Olsztynie w charakterze przedstawiciela społecznego.

Decyzja Prezydium KK nr 193/2000

ws. opinii o projekcie rozporządzenia RM ws. weryfikacji powiatów zagrożonych szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym

1. Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wnosi uwag do projektu rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie RM ws. *określenia powiatów (gmin) zagrożonych szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym*, uznając za zasadne zastosowanie kryteriów opracowanych w Zespole Rządowo – Społecznym ds. weryfikacji wykazu powiatów (gmin) uznanych za zagrożone szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym.
2. Dodatkowo Prezydium KK zwraca się do Ministra Pracy i Polityki Społecznej o uwzględnienie dwunastu z czternastu powiatów tracących status powiatów zagrożonych tj. tych, w których stopa bezrobocia liczona w marcu roku 2000 była wyższa od 125% średniej krajowej stopy bezrobocia (lista w załączeniu).
3. W przypadku nieuwzględnienia wniosku Prezydium KK prosi Ministra Pracy i Polityki Społecznej o pilną informację, w jaki sposób Rząd RP zamierza wspomagać wysiłki władz

lokalnych w zakresie przeciwdziałania bezrobociu w powiatach tracących status powiatów zagrożonych.

Załącznik do decyzji Prezydium KK nr 193/2000

Wykaz powiatów (do punktu nr 2 decyzji) proponowanych przez Prezydium KK w celu uzupełnienia wykazu powiatów szczególnie zagrożonych wysokim bezrobociem strukturalnym (z czternastu dotychczasowych wypadających z listy):

Lp. powiat	województwo	stopa bezrobocia w powiecie III '00 r. (%)	stosunek do średniej krajowej III '00 r. (w %)
brzozowski	podkarpackie	20,9	149,3
grajewski	podlaskie	20,5	146,4
oleśnicki	dolnośląskie	20,5	146,4
bieszczadzki	podkarpackie	20,4	145,7
kutnowski	łódzkie	20,4	145,7
Wałbrzych	dolnośląskie	20,2	144,3
radziejowski	kujawsko-pomorskie	20,2	144,3
brodnicki	kujawsko-pomorskie	20,1	143,6
strzeliński	dolnośląskie	19,9	142,1
sulęciński	lubuskie	19,7	140,7
słupecki	wielkopolskie	19,6	140,0
Elbląg	warmińsko-mazurskie	19,3	137,9

Uwaga: Stopa krajowa bezrobocia w marcu 2000 r. wynosiła 14,0%.

Decyzja Prezydium KK nr 194/2000

ws. budowy basenu

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” postanawia wstrzymać budowę basenu w sanatorium „Bałtyk” w Kołobrzegu do czasu wyjaśnienia spraw związanych ze stwierdzeniem istotnych wad wykonawczych i formalnoprawnych.

Decyzja Prezydium KK nr 195/2000

ws. opinii o projekcie rozporządzenia MPiPS ws. zasad wynagradzania pracowników Polskiego Centrum Akredytacji

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wnosi uwag do projektu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie zasad wynagradzania pracowników Polskiego Centrum Akredytacji.

Decyzja Prezydium KK nr 196/2000

ws. wykonania praw właścicielskich w „TYSOL” Sp. z o.o.

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” jako reprezentujące jedynego wspólnika „TYSOL” Sp. z o.o., na podstawie uchwały Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nr 7/2000 z dnia 22 lutego 2000 r. upoważnia pełnomocnika KK na Zgromadzenie Wspólników „TYSOL” Sp. z o.o. Józefa Niemca do przyjęcia następujących uchwał:

Uchwała nr 3/2000 Zgromadzenia Wspólników „TYSOL” Sp. z o.o.

Działając na podstawie uchwały Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nr 7/2000 z dnia 22 lutego 2000 roku jako pełnomocnik Komisji Krajowej reprezentujący jedynego wspólnika „TYSOL” Sp. z o.o., zgodnie z decyzją nr 196/2000 Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” z dnia 5 grudnia 2000 r. oraz na podstawie art. 223 § 2 Kodeksu handlowego dokonują podziału zysku za rok 1997 w następujący sposób:

- 107.065,02 zł (sto siedem tysięcy sześćdziesiąt pięć złotych dwa grosze) na kapitał zapasowy Spółki z przeznaczeniem na cele rozwojowe.

Uchwała nr 4/2000 Zgromadzenia Wspólników „TYSOL” Sp. z o.o.

Działając na podstawie uchwały Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nr 7/2000 z dnia 22 lutego 2000 roku jako pełnomocnik Komisji Krajowej reprezentujący jedynego wspólnika „TYSOL” Sp. z o.o., zgodnie z decyzją nr 196/2000 Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” z dnia 5 grudnia 2000 r. oraz na podstawie art. 223 § 2 Kodeksu handlowego dokonują podziału zysku za rok 1999 w następujący sposób:

- 64.350,88 zł (sześćdziesiąt cztery tysiące trzysta pięćdziesiąt złotych osiemdziesiąt osiem groszy) na kapitał zapasowy Spółki z przeznaczeniem na cele rozwojowe.

Komunikat

5 grudnia 2000 r. w Gdańsku odbyło się posiedzenie prezydium Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność".

Prezydium KK nie wniosło uwag do projektu zmiany rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie określenia powiatów (gmin) zagrożonych szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym zwracając się przy tym do Ministra Pracy i Polityki Społecznej o uwzględnienie 12 z 14 powiatów tracących status powiatów zagrożonych. Zaakceptowano również projekt rozporządzenia MPiPS w sprawie zasad wynagradzania pracowników Polskiego Centrum Akredytacji.

Prezydium zarejestrowało Międzyzakładową Komisję Koordynacyjną NSZZ "Solidarność" Pracowników Narodowego Banku Polskiego i desygnowało prof. dr hab. Jana Paradysza jako przedstawiciela Związku do Rady Statystyki.

Omówiono uchwały i stanowiska XIII Krajowego Zjazdu Delegatów oraz sprawy związane z funkcjonowaniem Działu Szkoleń Komisji Krajowej, a także kwestie związane z funkcjonowaniem Tygodnika Solidarność. Prezydium omówiło również obecny etap sporu z rządem w sprawie płacy minimalnej. Ustalono, że najbliższe posiedzenie Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność" odbędzie się 9 stycznia 2001 r.

- *Kajus Augustyniak - rzecznik prasowy KK*

POSIEDZENIE Z DN. 11.12.2000 R.

Decyzja Prezydium KK nr 197/2000

ws. upoważnienia do podpisania protokołu dodatkowego do puzp dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” upoważnia Mirosława Kamieńskiego, przewodniczącego Sekcji Krajowej Pracowników Cywilnych MON, do podpisania w imieniu NSZZ „Solidarność” protokołu dodatkowego nr 4 do Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej z 8 czerwca 1998 r.

Komunikat

11 grudnia 2000 r. w Gdańsku odbyło się posiedzenie prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”.

Prezydium KK upoważniło Mirosława Kamieńskiego, przewodniczącego Sekcji Krajowej Pracowników Cywilnych MON do podpisania w imieniu NSZZ „Solidarność” protokołu dodatkowego do Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych. Postanowiono nie rejestrować Międzyzakładowej Komisji Koordynacyjnej przy OHP. Z udziałem Jadwigi Greger, przewodniczącej Sekretariatu Ochrony Zdrowia omówiono sytuację w służbie zdrowia oraz obecny etap rozmów z rządem w ramach sporu wszczętego przez sekretariat.

- *Kajus Augustyniak - rzecznik prasowy KK*

POSIEDZENIE Z DN. 18-19.12.2000 R.

Decyzja Prezydium KK nr 198/2000

ws. opinii o projekcie rozporządzenia RM ws. określenia powiatów zagrożonych strukturalną recesją i degradacją społeczną

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” pozytywnie opiniuje projekt rozporządzenia Rady Ministrów ws. określenia powiatów (gmin) zagrożonych strukturalną recesją i degradacją społeczną, w których stosuje się szczególne instrumenty ekonomiczno – finansowe i inne preferencje oraz przyznaje się prawo do podwyższonego zasiłku przedemerytalnego i stypendium zamieszkałym w nich bezrobotnym.

Decyzja Prezydium KK nr 199/2000

ws. opinii o projekcie ustawy o zmianie ustawy Karta Nauczyciela, ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, ustawy ws. oznaczania wyrobów znakami skarbowymi akcyzy, ustawy o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych, ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz ustawy o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” negatywnie ocenia projekt ustawy o zmianie ustawy Karta Nauczyciela, ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, ustawy ws. oznaczania wyrobów znakami skarbowymi akcyzy, ustawy o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych, ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobocia oraz ustawy o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej i wnosi o jego odrzucenie z następujących powodów:

1. odnośnie zmian w Karcie Nauczyciela (art. 1 zmiany):

Propozycja zniesienia zapisu o 75% udziale płacy zasadniczej w całości wynagrodzenia nauczycieli krzywdzi tę grupę pracowniczą i jest nie do przyjęcia.

2. odnośnie zmian do ustawy o oznaczaniu wyrobów znakami skarbowymi akcyzy (art. 3 zmiany):

Obciążenie podmiotów gospodarczych dodatkowymi kosztami wytwarzania banderoli podatkowych przyczyni się do powstania dodatkowych i znaczących obciążeń dla tych podmiotów, a w efekcie do podwyżek cen ich produktów oraz usług.

3. odnośnie zmian w ustawie o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych (art. 4 zmiany):

Nie do przyjęcia jest zapis o zniesieniu waloryzacji zasiłków dla dzieci w okresie od dnia 1 czerwca 2001 r. do 31 maja 2002 r.

4. odnośnie zmian w ustawie o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (art. 5, 7 zmiany):

Nie do przyjęcia jest wprowadzenie ograniczenia praw do nabycia zasiłku przedemerytalnego, zmniejszenie wysokości zasiłku przedemerytalnego w powiatach uznanych za szczególnie zagrożone wysokim bezrobociem strukturalnym oraz odebranie możliwości podejmowania zatrudnienia przez zasiłkobiorców. W rezultacie spowoduje to odejście od tej formy zabezpieczenia społecznego i zmniejszenie ilości wolnych miejsc pracy dla młodzieży. Zmiany są nietrafne, gdyż zmierzają do obniżania i tak niskiej stopy życiowej osób, które przez wiele lat świadczyły pracę, a z przyczyn od nich niezależnych nie było im dane dopracować do pełnego wieku emerytalnego.

Również nie do przyjęcia są propozycje odebrania Radzie Ministrów prawa do ustalania korzystniejszych warunków przechodzenia na świadczenia przedemerytalne dla pracowników restrukturyzowanych branż i sektorów oraz odebrania wojewódzkim radom zatrudnienia prawa do opiniowania projektów programów restrukturyzacyjnych.

Kontrowersyjną jest także zmiana dotycząca opłacania składek na Fundusz Pracy przez zakłady pracy chronionej i zakłady aktywności zawodowej, gdyż spowoduje to podwyższenie cen towarów i usług, a w rezultacie przyczyni się do pogorszenia złej kondycji tych zakładów i większego bezrobocia osób niepełnosprawnych.

Prezydium Komisji Krajowej wnosi o odrzucenie tych zmian, gdyż zmierzają one do zwiększenia wpływów do budżetu i ograniczenia wydatków kosztem najsłabszych, m.in. pracowników niepełnosprawnych, bezrobotnych i dzieci. W zamian Prezydium KK proponuje szukanie oszczędności w wydatkach administracji centralnej, jak i samorządowej (etaty, inwestycje, samochody, uposażenia) albo zwiększenie deficytu budżetu państwa, a przede wszystkim poprawę efektywności ściągania podatków i wszystkich zobowiązań wobec budżetu państwa.

Decyzja Prezydium KK nr 200/2000

ws. opinii o projekcie rozporządzenia MPiPS zmieniającego rozporządzenie ws. najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” zgłasza następujące zastrzeżenia do projektu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie ws. najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników.

Proponowana kwota 760 zł jest ustalona przez Rząd w sposób arbitralny i jest nie do przyjęcia przez NSZZ „Solidarność”. Według stosowanej dotychczas metodologii ustalania płacy minimalnej opartej na wydatkach 20% osób w gospodarstwach pracowniczych najuboższych (I grupy kwintylowej), wysokość najniższego wynagrodzenia powinna wynosić ok. 880 zł.

Prezydium Komisji Krajowej po raz kolejny domaga się, aby podstawą regulacji była wynegocjowana z partnerami społecznymi metodologia ustalania minimalnego wynagrodzenia.

Decyzja Prezydium KK nr 201/2000

ws. opinii o projekcie rozporządzenia Prezesa RM ws. szczegółowego wykazu świadczeń dodatkowych, które mogą być przyznane osobom kierującym niektórymi podmiotami prawnymi (...)

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność" negatywnie opiniuje projekt rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów ws. szczegółowego wykazu świadczeń dodatkowych, które mogą być przyznane osobom kierującym niektórymi podmiotami prawnymi oraz trybu ich przyznawania.

Uwagi i zastrzeżenia:

1. § 1 ust. 1 pkt 1 i 2 – wątpliwość budzi umieszczenie w katalogu świadczeń dodatkowych nagród jubileuszowych i odpraw emerytalno-rentowych. Mają one charakter świadczeń nieuznaniowych, co oznacza, że przysługują z mocy ustawy, a nie z mocy uznaniowej decyzji pracodawcy.
2. § 1 ust.1 pkt 3 – wprowadzenie prawa do deputatów branżowych lub ekwiwalentu za te deputaty jest niezrozumiałe, ponieważ przyznawanie takich świadczeń osobom piastującym wysokie stanowiska mija się z celem i sensem ustawy. Wynagrodzenie tych osób, a w szczególności nagroda roczna, zależy od osiąganych przez te osoby wyników działalności (zwłaszcza finansowych) i tym samym wprowadzenie takich „dodatków” - i to w szczególności tylko dla branż gdzie one funkcjonują - jest niecelowe i nieuzasadnione.
3. § 1 ust.1 pkt 4 – należności na pokrycie całkowitych lub częściowych kosztów użytkowania udostępnionego lokalu mieszkalnego byłoby zasadne, gdyby dotyczyły wyłącznie lokalu służbowego przydzielonego z powodu wykonywania pracy poza miejscem zamieszkania, i to w znacznej odległości (np. ponad 100 km).

4. § 1 ust.1 pkt 6 – zapis dotyczący korzystania z bezpłatnych lub częściowo odpłatnych usług komunikacyjnych, handlowych i gastronomicznych budzi wątpliwości co do intencji. Jego brzmienie sugeruje, iż dofinansowanie będzie obejmować korzystanie z wymienionych usług nie tylko do celów służbowych, ale także do celów prywatnych, co jest nieuzasadnione i sprzeczne z celami wprowadzenia ustawy.
5. § 1 ust. 1 pkt 7 – wprowadzenie świadczeń z tytułu dodatkowego ubezpieczenia jest bezzasadne. Osoby te z tytułu zatrudnienia lub umowy cywilno-prawnej podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu, natomiast dodatkowe ubezpieczenie majątkowe lub osobowe powinno być zupełnie prywatną sprawą takich osób. Niedopuszczalne jest, by podmioty zarządzane przez te osoby finansowały tego typu usługi.
6. § 1 ust. 1 pkt 8 – należy sprecyzować, jakich badań medycznych ten przepis dotyczy. Jeżeli chodzi o tzw. medycynę pracy, to zapis ów jest bezprzedmiotowy. Natomiast niedopuszczalne jest, naszym zdaniem, pokrywanie kosztów dodatkowych badań medycznych wykraczających poza ten zakres.
7. § 1 ust.1 pkt 10 - ten przepis stwarza możliwość dodatkowych, zupełnie nieuzasadnionych pożyczek, które w praktyce sprowadzają się do bezpłatnego kredytowania osób je otrzymujących.
8. § 1 ust. 2 i 3 – procedura przyznawania świadczeń dodatkowych jest określona bardzo ogólnikowo. W szczególności nie wprowadza się żadnych kryteriów zastosowania takich świadczeń poprzez np. ustalenia ich pułapu, czasokresu i zakresu, jak również nie uzależnia się ich od wyników osiągniętych przez te osoby w żaden, nawet ogólnie określony sposób.

Niezależnie od wyżej wymienionych uwag wątpliwości budzą same sformułowania zawarte w projekcie rozporządzenia, gdyż są niejasne i zezwalają na dużą dowolność interpretacji.

Stanowisko Prezydium KK nr 202/2000

ws. zagrożeń w służbie zdrowia

Ze względu na konieczność rozwiązania nabrzmiałych problemów służby zdrowia oraz zagwarantowania bezpieczeństwa pacjentom wobec trwającej akcji protestacyjnej, Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” postuluje:

1. rozważenie przez Rząd RP i samorzady nadzwyczajnych sposobów dofinansowania służby zdrowia, umożliwiających podwyżki najniższych płac,
2. zastosowane rozwiązania muszą dotyczyć wszystkich bez wyjątku grup zawodowych w ramach służby zdrowia,
3. przygotowanie systemowych rozwiązań o charakterze układowym, likwidujących skandaliczne zróżnicowanie poziomu płac w służbie zdrowia, występujące z winy pracodawców. Zostało ono ujawnione w sprawozdaniach przygotowanych przez sejmiki wojewódzkie dla Ministerstwa Zdrowia.

Decyzja Prezydium KK nr 203/2000

ws. opinii o projekcie ustawy budżetowej na rok 2001

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” z najwyższym niepokojem stwierdza, że w projekcie ustawy budżetowej na rok 2001 z listopada 2000 roku:

1. Zbyt mało środków przeznacza się na tworzenie warunków umożliwiających powstawanie nowych miejsc pracy, wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw oraz tworzenie miejsc pracy subsydiowanych z Funduszu Pracy.
2. Za mała jest wielkość nakładów w stosunku do PKB na tak istotne dziedziny, jak opieka zdrowotna, nauka, szkolnictwo wyższe, oświata i kultura.
3. Planuje się obniżenie nakładów na pomoc społeczną w stopniu uniemożliwiającym realizację zadań ustawowych.
4. Uwidacznia się bardzo duża dysproporcja między potrzebami Funduszu Ubezpieczeń Społecznych a środkami przeznaczonymi na finansowanie jego zadań.

Wobec powyższego, Prezydium Komisji Krajowej negatywnie opiniuje projekt budżetu na rok 2001, uważając za niedopuszczalne ograniczanie środków na istotne, rozwojowe dziedziny i na pomoc dla najsłabszych grup społecznych w sytuacji, gdy przewiduje się kolejny rok wzrostu produktu krajowego brutto.

Główną cechą przedstawionego projektu budżetu jest planowany w roku 2001 wzrost wydatków realnie o 11,5%, co wynika z konieczności sfinansowania następstw wyższej niż planowano inflacji. Środki te przede wszystkim mają być przeznaczone na waloryzację emerytur i rent z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i Funduszu Emerytalno-Rentowego KRUS oraz z tytułu przekazania części składek do otwartych funduszy emerytalnych.

Istnieją uzasadnione obawy co do możliwości uzyskania planowanych dochodów budżetu państwa z powodu złych doświadczeń w ściągalności podatków i spadku zatrudnienia. Niepokojące wydaje się przyjęcie założenia, że środki finansowe mają pochodzić z nieuchwalonej jeszcze ustawy o budżecie dotyczącej podatku od towarów i usług VAT (największy udział w całości dochodów podatkowych mają wpływy z tego podatku - 43,0% całości). Ponadto wątpliwości budzi możliwość uzyskania zaplanowanego wzrostu wpływów o ponad 1,4 mld w sytuacji, gdy zaległości podatkowe w bieżącym roku nadal rosną. Podobna sytuacja występuje w podatku akcyzowym – przy wysokim wzroście stawek spadek sprzedaży może być większy niż założono, co miało miejsce w roku bieżącym. Należy też zwrócić uwagę na możliwy, opóźniony efekt wzrostu cen ropy i gazu, co wywoła wzrost cen produkcji i usług.

Pośrednio, poprzez spadek popytu, sytuacja ta szkodzi producentowi, ale ostateczne skutki zmian w podatku od towarów i usług obciążają przede wszystkim konsumenta. Niepokojący jest także zbyt niski poziom dotacji i subwencji dla jednostek samorządu terytorialnego, co przy ograniczonych dochodach własnych będzie utrudniać realizację ich ustawowych zadań.

Osiągnięcie założonego wzrostu poziomu PKB o około 5% będzie trudne do zrealizowania w roku 2001 ze względu na niedoszacowanie poziomu inflacji w roku 2000 oraz wyższy poziom stóp procentowych.

Pozytywnym elementem budżetu jest prognozowany wzrost eksportu, który pośrednio może przyczynić się do obniżenia stopy bezrobocia. Założenie to jest realne, biorąc pod uwagę pozytywne tendencje bieżącego roku. Podtrzymanie tego kierunku wymaga jednak zwiększenia środków na promocję.

Polityka rynku pracy

W roku 2000 (drugi rok z rządu) wzrosła stopa bezrobocia (do 14,4%), a bezrobocie rejestrowane wynosi 2.547,717 osób. Przy 547.898 ofertach pracy pozyskanych przez urzędy pracy, na 1 ofertę przypada aż 222 bezrobotnych, czyli co piąty Polak nie może znaleźć zatrudnienia. W 20 powiatach stopa bezrobocia wynosi ponad 28%. Wciąż utrzymują się niekorzystne dla rynku pracy zjawiska: zwolnienia grupowe, niski poziom kwalifikacji zawodowych i mała mobilność bezrobotnych. Ponadto, po raz pierwszy od wielu lat badania GUS metodą BAEL wykazały stopę bezrobocia i ilość bezrobotnych za I-III kw. 2000 r. znacznie wyższe niż dane Krajowego Urzędu Pracy (około 16,7%, tj. 2.800 tys. osób).

Prognozy na rok 2001 są jeszcze gorsze - od 14,9% stopy bezrobocia w projekcie ustawy budżetowej do 20% wg ekspertyz sejmowych. Trudno oczekiwać, aby zatrudnienie w roku 2001 wzrosło bez głębokiej reformy rynku pracy. Za mało jest nakładów na wieloletnie inwestycje rządowe (spadek o 13,2%) i samorządowe (spadek o 3,3%). Również za niskie są nakłady na naukę (wzrost tylko o 2,6%), oświatę (wzrost zaledwie o 2,5%), szkolnictwo wyższe (wzrost ledwie o 2,8%). A inwestycje i podnoszenie kwalifikacji zawodowych są potrzebne, szczególnie gdy na rynku pojawiają się kolejne roczniki wyżu demograficznego. W budżecie państwa nie ma na to środków - zamiast zwiększonych nakładów na edukację i rozwój przedsiębiorczości (za mało środków na wsparcie MSP, za drogi kredyt inwestycyjny) proponuje się wciąż tylko zmiany w kodeksie pracy jako źródło nowych miejsc pracy. Stąd sytuacja na rynku pracy ulegnie w roku 2001 znacznemu pogorszeniu i może doprowadzić do poważnych napięć społecznych.

Dobłą informacją jest natomiast zamiar utrzymania dotacji na inwestycje infrastrukturalne i na regionalne programy restrukturyzacyjne, gdyż są to sprawdzone formy wyrównywania różnic między regionami. Dotyczy to również zapewnienia środków na tworzenie nowych miejsc pracy w gminach górniczych i wiejskich.

Proponowany budżet przyszłorocznego **Funduszu Pracy** jest najgorszy w porównaniu z ubiegłymi latami (dotacja do Funduszu Pracy w roku bieżącym stanowiła 1/5 dotacji z 1997 r., przy wzroście ilości bezrobotnych w ciągu ostatnich 3 lat o około 800 tys. osób). Budżet ten ledwie wystarczy na uregulowanie zobowiązań Funduszu z tytułu aktywnych form i na refundację wynagrodzeń, oprócz wypłacanych zasiłków. Skutkiem będzie jeszcze mniej środków (o około 11 %) na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, co w praktyce oznacza zmniejszenie do około 200 zł kwoty wydatków na aktywne formy na jednego bezrobotnego (warto zauważyć, że zgodnie z wyliczeniami MPiPS wydatki te zmalowały już z 707 do 498 zł w latach 1998 – 2000). Tym samym rząd łamie ustawę o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu.

Fundusz Pracy nie został też oddłużony z tytułu zobowiązań roku bieżącego względem powiatów. Oznacza to dalsze kredytowanie jego działalności, a zbędne odsetki rządu 260 tys. zł to wyższe koszty zarządzania rynkiem pracy przy niższej efektywności programów (za kwotę tych odsetek można by przeszkolić bezrobotną młodzież). Alternatywą dla polityki kredytowania Funduszu byłoby nieznaczne podniesienie składki do poziomu 2,60% (z 2,45%), co zwiększyłoby jego dochody o 346.220 tys. zł.

Złym rozwiązaniem jest ukrywanie dotacji do Funduszu Pracy w dotacji do pomocy społecznej i rozpraszanie środków przeznaczonych na wspomaganie zatrudnienia w kilkunastu różnych pozycjach, bez próby bilansu i odniesienia się do lat ubiegłych.

Według NSZZ „Solidarność” Fundusz Pracy winien posiadać środki wielkości 3% PKB, a 30% jego środków winno być przeznaczone na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

Rząd przedłożył Sejmowi plan finansowy **Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych** ze składką zmniejszoną do 0,06% podstawy naliczania składki bez zgody Rady Funduszu, czym złamał ustawę o ochronie roszczeń pracowniczych. Ponadto, w planie przeszacowano wzrost zatrudnienia oraz wskaźnik windykacji, co może zmniejszyć spodziewane dochody.

Plan Funduszu z pomniejszoną składką wyklucza rozszerzenie katalogu wypłat o odprawy dla pracowników zwolnionych z przyczyn zakładu pracy oraz możliwość wielokrotnego korzystania z pożyczek dla pracodawców mających przejściowe trudności finansowe, a także zmusza Fundusz do dyskryminowania części pracodawców. Taka polityka finansowa wyklucza też wykorzystanie Funduszu do celów ubezpieczenia od ryzyka bezrobocia.

Nie do przyjęcia są plany obniżenia zasiłków przedemerytalnych w powiatach zagrożonych wysokim bezrobociem strukturalnym z dniem 1 stycznia 2001 roku.

W projekcie budżetu nie zagwarantowano środków finansowych na realizację zadań ujętych w „Strategii dla przemysłu lekkiego”, która została przyjęta przez Radę Ministrów w październiku br. oraz na dokończenie restrukturyzacji w przemyśle obronnym.

Pomoc społeczna

W projekcie budżetu na 2001 r. środki na realizację zadań pomocy społecznej są rozdzielone na budżet centralny i budżety wojewodów. W projekcie budżetu zaplanowano również, w części: „83 – rezerwy celowe”, dodatkowe środki, które przeznaczone będą na pokrycie braków finansowych zaistniałych w toku realizacji zadań z pomocy społecznej.

Przy konstruowaniu budżetu pomocy społecznej środki finansowe na rok 2001 odnoszono do środków zaplanowanych w budżecie 2000 r. Przy takich założeniach łączna

wysokość nakładów na pomoc społeczną stanowi 95,4% nakładów planowanych w ubiegłym roku, natomiast po uwzględnieniu rezerw celowych wskaźnik ten wyniesie 99,2%.

Należy zaznaczyć, że planowane w budżecie środki na pomoc społeczną w 2000 r. były niedoszacowane w stosunku do rzeczywistych potrzeb w wysokości blisko 600 mln zł. Po uwzględnieniu tego faktu, planowane środki na 2000 r. stanowią zaledwie 88% niezbędnych nakładów.

Prezydium KK negatywnie ocenia planowany na 2001 rok budżet pomocy społecznej. Obniżenie środków w porównaniu do kryzysowego roku 2000 odbija się głównie na świadczeniach fakultatywnych. A właśnie z tych świadczeń korzystają osoby długotrwale bezrobotne niepobierające zasiłków z Urzędów Pracy. W przeważającej większości jest to dla tych osób jedyne źródło dochodu.

Negatywnie oceniamy także wysokość środków na:

- dożywianie uczniów – 77,3% środków planowanych w 2000 r.;
- rodziny zastępcze – 81,5% środków planowanych w 2000 r.;
- usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze – 102,2% środków planowanych w 2000 r.;
- domy pomocy społecznej – 99,1% - środków planowanych w 2000 r.

Sygnalizujemy, że planowane środki (47 mln zł) na składkę na ubezpieczenie zdrowotne dla osób korzystających z pomocy społecznej pokryją tylko 50% rzeczywistego zapotrzebowania.

Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

W dotacji na FUS nie uwzględniono środków na zwrot z budżetu państwa zaciągniętych pożyczek wraz z odsetkami i kredytów uzyskanych z banków komercyjnych. Założono, iż ewentualna spłata zadłużenia może nastąpić jedynie w sytuacji osiągnięcia ponadplanowych dochodów własnych bądź oszczędności w planowanych wydatkach Funduszu. Analizując sytuację FUS i ZUS należy stwierdzić, iż nie jest to możliwe, zaś zadłużenie będzie zagrożeniem dla realizacji zobowiązań wobec emerytów i rencistów. Uważamy, iż należy uwzględnić to w dotacji, wykorzystując środki z prywatyzacji.

Nauka, szkolnictwo wyższe, kultura i sport

NSZZ „Solidarność” od wielu lat zgłasza postulat zwiększenia nakładów na naukę, szkolnictwo wyższe, oświatę, kulturę, kulturę fizyczną i sport.

Tegoroczna propozycja nakładów na naukę - 3 322 zł (0,419 % PKB) i 5 991 mln zł (0,75% PKB) na cywilne szkolnictwo wyższe jest nie do przyjęcia. Przyrost nakładów zaledwie o realnie 2,6% nie pozwoli na zmniejszenie dystansu do Europy i dynamiczny rozwój kapitału wiedzy, który decyduje o postępie technicznym. Przypominamy, że oświata - mimo zaplanowanego niewielkiego realnego wzrostu nakładów - bez zwiększenia sumy nakładów budżetowych i pozabudżetowych do poziomu 5% PKB nie jest w stanie realizować niezbędnych zadań publicznych.

Prezydium KK odrzuca zaproponowane przez rząd propozycje zmiany Karty Nauczyciela, dotyczące struktury wynagrodzenia nauczycieli. Zapis Karty gwarantujący, że średnia minimalna stawka wynagrodzenia zasadniczego stanowi co najmniej 75% średniego wynagrodzenia nauczyciela był filarem reformy systemu wynagrodzeń w oświacie.

Wielkość planowanych nakładów na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego po raz kolejny zmniejsza się. Aby zapobiec dalszej degradacji instytucji artystycznych, Związek widzi potrzebę przeznaczenia 1% PKB na tę dziedzinę.

Także budżet zaproponowany przez rząd w częściach dotyczących kultury fizycznej, sportu i turystyki jest zdecydowanie za niski i nie gwarantuje realizacji zadań państwa w tych dziedzinach. W budżecie MEN po raz kolejny pominięto wydatki inwestycyjne na modernizację i budowę sal gimnastycznych przy szkołach.

Ochrona zdrowia

Prezydium Komisji Krajowej negatywnie ocenia przewidywany w projekcie spadek nakładów na ochronę zdrowia do poziomu 81,4% nakładów tegorocznych w części ogólnej i na finansowanie procedur wysokospecjalistycznych.

Pozytywnie trzeba ocenić wzrost wydatków do 440 mln zł na programy restrukturyzacyjne w ochronie zdrowia. Należy jednak podkreślić, że w większym stopniu powinny one uwzględniać wydatki na osłony dla pracowników.

Stanowisko Rady Sekretariatu Transportowców NSZZ „Solidarność”

ws. obniżenia wskaźnika ustalania wydatków budżetu państwa na drogownictwo

Rada Sekretariatu Transportowców wyraża protest wobec decyzji Sejmu RP powodującej zmniejszenie w 2001 r. wskaźnika ustalania wydatków budżetu państwa związanych z budową, modernizacją, utrzymaniem i ochroną dróg publicznych oraz zarządzaniem tymi drogami. Wydatki te są pokrywane z planowanych na dany rok wpływów z podatku akcyzowego od paliw silnikowych. Wyższy wskaźnik na 2001 r. – co najmniej o 35% - zapisany był w art. 3 ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. o finansowaniu dróg publicznych. Obniżenie ustawowo zagwarantowanego poziomu odpisu z akcyzy z 35% do 30% spowoduje dalszą degradację infrastruktury drogowej.

Chcemy przypomnieć, że uzależnienie wzrostu nakładów na drogownictwo od wzrostu odpisu akcyzy od paliw silnikowych, zyskało powszechną akceptację i jest sposobem na utrzymanie odpowiednich standardów i obiektów mostowych.

Dodatkowymi konsekwencjami obniżenia odpisów z akcyzy będzie dekoniunktura w branży drogowo-mostowej, upadek firm drogowych i utrata miejsc pracy zatrudnionych pracowników.

Ponadto Rada Sekretariatu Transportowców z niepokojem przyjmuje zapowiedzi niektórych jednostek samorządu terytorialnego, o przesunięciu środków subwencji drogowej na inne, niezgodne z założeniami cele (np. podwyżki dla pielęgniarek).

Warszawa, 18 grudnia 2000 r.

- *Przewodniczący Sekretariatu Transportowców
NSZZ „Solidarność” Bogdan Kubiak*

Komunikat

19 grudnia 2000 r. w Gdańsku odbyło się posiedzenie prezydium Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność". Prezydium KK postuluje rozważenie przez rząd i samorządy nadzwyczajnych sposobów **dofinansowania służby zdrowia** umożliwiających podwyżki najniższych płac, zastosowanie owych rozwiązań dla wszystkich bez wyjątku grup zawodowych w ramach służby zdrowia oraz przygotowanie rozwiązań systemowych o charakterze układowym likwidujących skandaliczne zróżnicowanie poziomu płac w tej branży, występujące z winy pracodawców.

Prezydium **negatywnie zaopiniowało projekt budżetu na rok 2001** oraz ustaw około budżetowych, uznając za niedopuszczalne ograniczanie środków na dziedziny rozwojowe i pomoc dla najsłabszych grup społecznych, gdy przewiduje się kolejny rok wzrostu PKB. Niepokoi przeznaczenie zbyt małych środków na: powstawanie nowych miejsc pracy, wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw, wsparcie subsydiowanych miejsc pracy z Funduszu Pracy, na opiekę zdrowotną, naukę, szkolnictwo wyższe, oświatę i kulturę, na pomoc społeczną i na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych.

Oceniając projekt zmiany rozporządzenia MPiPS w sprawie **najniższego wynagrodzenia za pracę** po raz kolejny prezydium podkreśliło konieczność, aby podstawą tej regulacji była wynegocjowana z partnerami społecznymi metodologia oraz stwierdziło, że arbitralnie przyjęta przez rząd kwota 760 zł jest nie do przyjęcia przez NSZZ "Solidarność". Negatywnie zaopiniowano projekt rozporządzenia Prezesa RM w sprawie szczegółowego wykazu świadczeń dodatkowych, które mogą być przyznane osobom kierującym niektórymi podmiotami prawnymi. Pozytywnie zaopiniowano projekt rozporządzenia RM w sprawie określenia powiatów zagrożonych strukturalną recesją.

Omawiano również projekt porządku obrad Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność", które odbędą się 9 stycznia 2000 r. oraz projekt porozumienia pomiędzy NSZZ "Solidarność" a RS AWS.

- *Kajus Augustyniak - rzecznik prasowy KK*